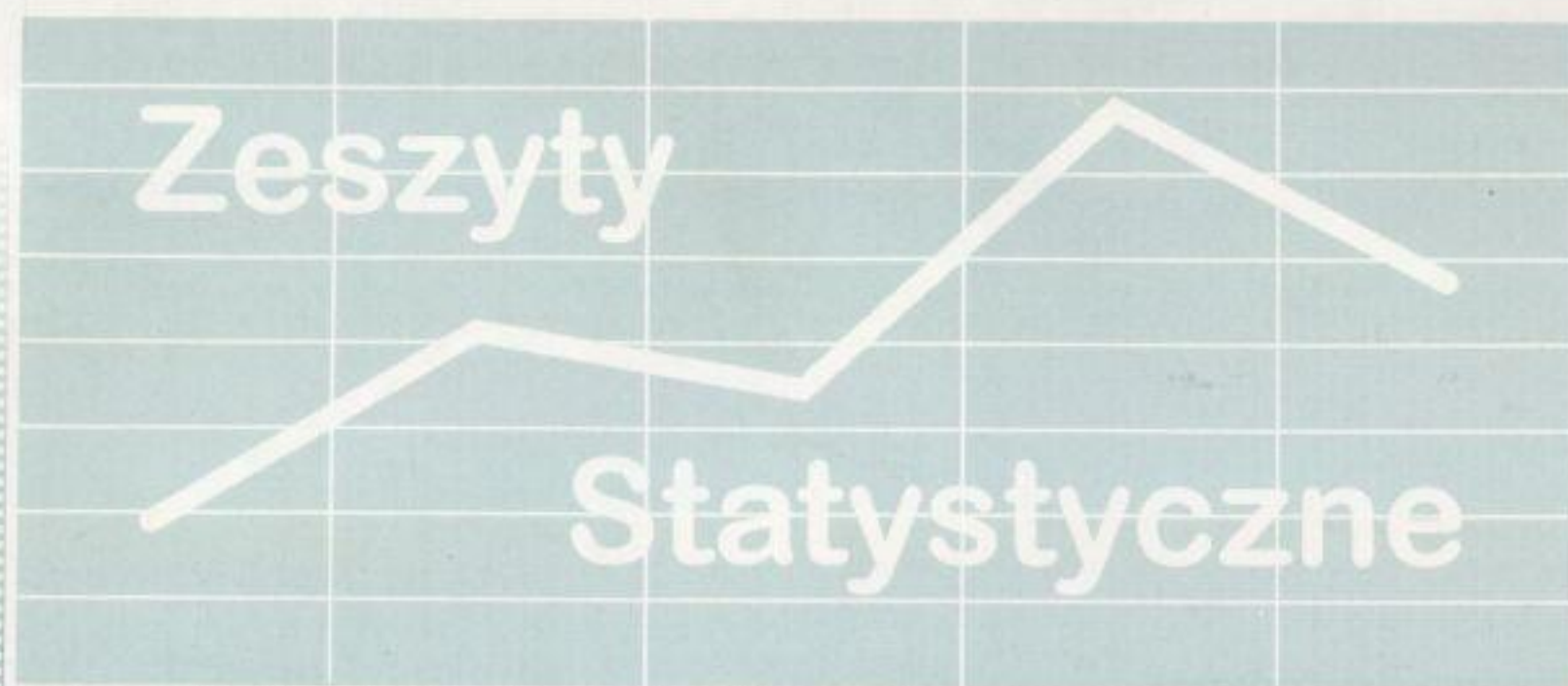

Kazimierz Klementowski

**Baza gastronomiczna
w Polsce i jej struktura
w 2001 roku**

Warszawa 2002

Spis treści

Instytut Turystyki

I. Wprowadzenie	7
II. Ogólne zasoby bazy gastronomicznej w Polsce	7
III. Baza gastronomiczna w turystycznych obiektach noclegowych	9
1. Wielkość i struktura rodzajowa bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych	11
2. Zróżnicowanie przestrzenne bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych według województw	18
3. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych	61
IV. Podsumowanie	62

Kazimierz Klementowski

Spis załączników tabelarycznych

Baza gastronomiczna w Polsce i jej struktura w 2001 roku

1. Struktura	28
2. Przyczyny	30
3. Struktura rodzajowa i lokalizacyjna bazy noclegowej w województwach w 2001 roku (tablica)	32
4. Struktura rodzajowa i struktura podmiotowa bazy noclegowej w Polsce w 2001 roku (tablica)	38
5. Wyposażenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w 2001 roku	42
6. Zakłady gastronomiczne w różnych rodzajach obiektów noclegowych w 2001 roku	48
7. Wyposażenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w 2001 roku	54
8. Zakłady gastronomiczne w obiektach noclegowych według województw w 2001 roku	62

Warszawa 2002

Zadanie badawcze R - 4/02

Praca wykonana na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki – w ramach „Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na rok 2002” nr 1.30.04(093)

ISBN 83-88376-06-3

INSTYTUT TURYSTYKI, ul. Merliniego 9a, 02-511 Warszawa
tel. (0-22) 844-63-47

Spis treści

I. Wprowadzenie	5
II. Ogólne zasoby bazy gastronomicznej w Polsce	7
III. Baza gastronomiczna w turystycznych obiektach noclegowych	9
1. Wielkość i struktura rodzajowa bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych	9
2. Zróżnicowanie przestrzenne bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych według województw.....	15
3. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych	19
IV. Podsumowanie	23
V. Załączniki tabelaryczne	25

Spis załączników tabelarycznych

1. Struktura liczbowa i rodzajowa bazy gastronomicznej w Polsce w 2001 roku	25
2. Przychody z działalności gastronomicznej w 2001 roku (w cenach bieżących)	26
3. Struktura rodzajowa i liczbowa zasobów bazy noclegowej w województwach w 2001 roku (obiekty).....	27
4. Struktura rodzajowa i liczbowa zasobów bazy noclegowej w Polsce w 2001 roku (miejsca noclegowe).....	28
5. Wyposażenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w Polsce w 2001 roku	29
6. Zakłady gastronomiczne w różnego rodzaju obiektach noclegowych w Polsce w 2001 roku	30
7. Wyposażenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w województwach w 2001 roku	31
8. Zakłady gastronomiczne w obiektach noclegowych według województw w 2001 roku	32
9. Restauracje w różnego rodzaju obiektach noclegowych w 2001 roku według województw.....	33

10. Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w restauracje według województw w 2001 roku	34
11. Bary w różnego rodzaju obiektach noclegowych według województw w 2001 roku	35
12. Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w bary według województw w 2001 roku	36
13. Stołówki w różnego rodzaju obiektach noclegowych według województw w 2001 roku	37
14. Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w stołówki według województw w 2001 roku	38
15. Punkty gastronomiczne w różnego rodzaju obiektach noclegowych według województw w 2001 roku	39
16. Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w punkty gastronomiczne według województw w 2001 roku	40
17. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych w różnego rodzaju obiektach noclegowych w 2001 roku.....	41
18. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych w obiektach noclegowych według województw w 2001 roku.....	42

I. Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie jest kolejnym¹ poświęconym problematyce stanu bazy gastronomicznej w Polsce. Składa się z dwóch zasadniczych części. W pierwszej omówiono wielkość, strukturę rodzajową i własnościową bazy gastronomicznej oraz wielkość i strukturę rodzajową przychodów z tej działalności usługowej. W drugiej części zaprezentowano stan i strukturę rodzajową bazy gastronomicznej w turystycznych obiektach noclegowych.

W opracowaniu wykorzystano następujące dane Głównego Urzędu Statystycznego:

- Zbiorcze zestawienie w skali kraju liczby placówek gastronomicznych i ich strukturalne zróżnicowanie, według stanu na 31 grudnia 2001 roku. Ilustruje ono również wielkość przychodów z działalności gastronomicznej uzyskanych w okresie od stycznia do grudnia 2001 roku. Dane te są efektem badania reprezentatywnego sieci placówek gastronomicznych².
- Dane ze sprawozdawczości KT-1³, dotyczące między innymi sieci placówek gastronomicznych działających w turystycznych obiektach noclegowych według stanu na 31 lipca 2001 roku.

Zgodnie z terminologią stosowaną przez GUS, w niniejszym opracowaniu za placówki gastronomiczne uznaje się zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

W opracowaniu, zgodnie z terminologią GUS, wyróżniono następujące rodzaje placówek gastronomicznych:

- 1) restauracje, czyli zakłady gastronomiczne dostępne dla ogółu konsumentów, z pełną obsługą kelnerską, oferujące codzienne wyżywienie o szerokim asortymencie potraw i napojów;

¹ Wydawnictwa Instytutu Turystyki dotyczące bazy gastronomicznej ukazują się od 1999 roku.

² Rynek wewnętrzny. Informacje i opracowania statystyczne. Warszawa GUS 2002.

³ System OTMC 12, US Kraków.

2) bary, tj. placówki gastronomiczne prowadzące działalność o charakterze zbliżonym do restauracji, z asortymentem ograniczonym do potraw i towarów popularnych. Są to zazwyczaj placówki samoobsługowe, jak: jadłodajnie, bary: uniwersalne, szybkiej obsługi, przekąskowe, mleczne i bistra. Do tej grupy zaliczono również działalność kawiarni, herbaciarni i piwiarni;

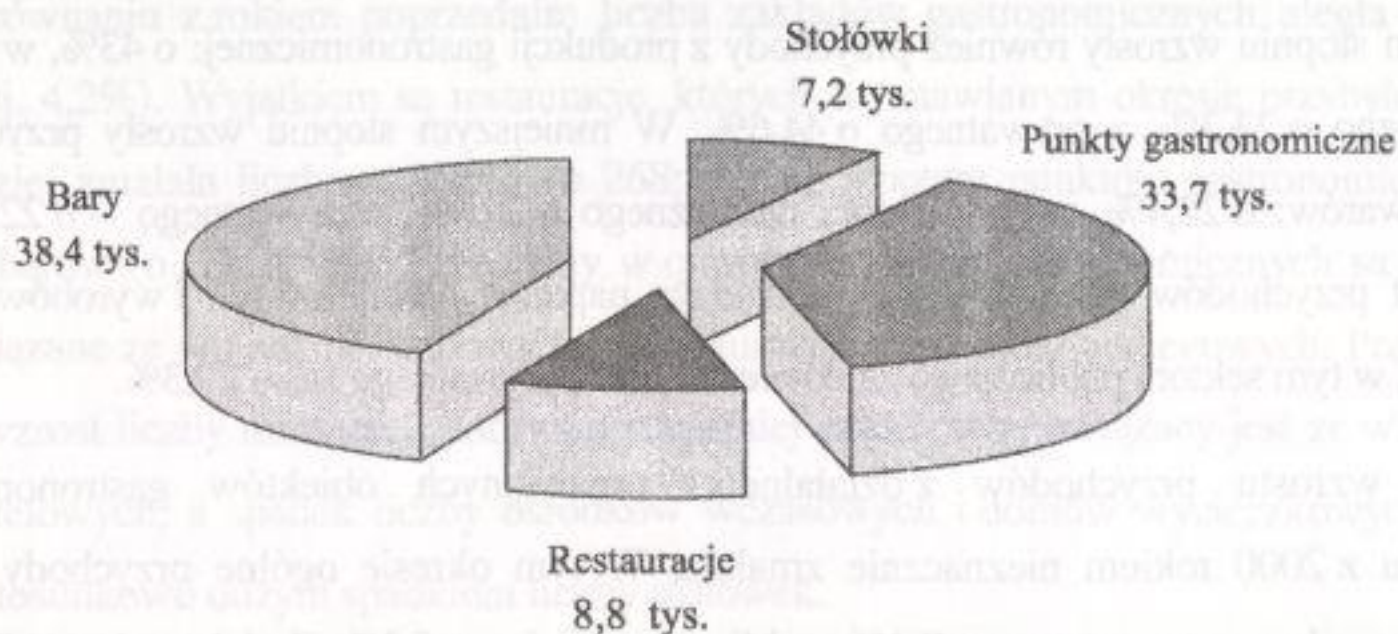
3) stołówki, czyli placówki zbiorowego żywienia zapewniające w pierwszym rzędzie określonym grupom konsumentów posiłki: obiadowe, śniadaniowe, jednodaniowe itp.;

4) punkty gastronomiczne – placówki prowadzące ograniczoną działalność gastronomiczną, takie jak: smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety w kinach i na stadionach.

II. Ogólne zasoby bazy gastronomicznej w Polsce

W 2001 roku w Polsce działało 88,1 tys. placówek gastronomicznych, w tym najwięcej barów (38,4 tys., tj. 43,6%) i punktów gastronomicznych (33,7 tys.; 38,2%) oraz 8,8 tys. restauracji (ok. 10%) i 7,2 tys. stołówek (8,2%). Od kilku lat liczba placówek gastronomicznych rośnie. W porównaniu z 1998 rokiem (przez ostatnie trzy lata) ogólna liczba placówek wzrosła o 17 650 (25,1%), w tym 3 381 restauracji (wzrost o 62,5%), 7 248 barów (wzrost o 23,3%), 2 197 stołówek (wzrost o 43,7%) i 4 824 punktów gastronomicznych (wzrost o 16,7%). Ale w 2001 roku dynamika wzrostu się zmniejszyła: ogólna liczba placówek wzrosła o 3 725 (4,4%), w tym o 267 restauracji (wzrost o 3,1%), 1 952 barów (5,4%), 210 stołówek (3%) i 1 296 punktów gastronomicznych (4%).

Rys. 1. Struktura rodzajowa sieci placówek gastronomicznych w 2001 roku

Dotychczasowe procesy prywatyzacji i urynkowienia polskiej gospodarki znajdują odzwierciedlenie w strukturze własnościowej placówek gastronomicznych. W 2001 roku około 84,7 tys. tych placówek (96,2%) należało do sektora prywatnego (o 0,2 pkt. więcej niż w 2000 r.), w tym 98,2% restauracji, 98,7% barów i 97,7% punktów gastronomicznych (podobnie jak w 2000 r.) oraz 73,4% stołówek (o 4,9 pkt. więcej niż w 2000 r.). W porównaniu z rokiem poprzednim struktura własnościowa placówek gastronomicznych nie uległa zasadniczej zmianie (tab.1⁴).

Należy mieć jednak na względzie, że już w 1998 roku udział prywatnych placówek gastronomicznych ogółem był wysoki i wynosił 95,6%, w tym barów 98,5% i punktów gastronomicznych

⁴ Wszystkie tabele na końcu tekstu.

97,6%. Prywatnych stołówek było 65,3%. Wzrost udziału prywatnych barów, stołówek i punktów gastronomicznych to efekt szybszego przyrostu liczby nowych placówek w sektorze prywatnym, niż w publicznym.

W 2001 roku przychody z działalności gastronomicznej wyniosły według szacunków GUS około 16,5 mld zł, w tym 8,4 mld (50,7%) z produkcji gastronomicznej, 7,4 mld (44,9%) ze sprzedaży towarów handlowych i 0,7 mld (4,4%) z pozostałej działalności. Przychody ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (traktowane jako część składowa przychodów ze sprzedaży towarów) wyniosły około 4,6 mln zł, co stanowi 27,7% przychodów z omawianej działalności. Udział sektora prywatnego w przychodach ogółem w 2001 roku kształtował się na poziomie 95,1%. Udział ten jest zróżnicowany zależnie od rodzaju przychodów: największy ze sprzedaży towarów handlowych – 97,3% (w tym ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych 98%), nieco mniejszy z produkcji gastronomicznej – 93,2% i pozostałej działalności – 93,6%.

Przez ostatnie trzy lata przychody całej branży gastronomicznej wzrosły o 33,9%, w tym sektora publicznego o 24,4%, prywatnego zaś o 34,4%. W największym stopniu wzrosły przychody z tzw. pozostałej działalności: o 73,2%, przy czym sektora publicznego o 19,1%, prywatnego zaś o 78,8%. W znaczącym stopniu wzrosły również przychody z produkcji gastronomicznej: o 43%, w tym sektora publicznego o 23,3%, a prywatnego o 44,6%. W mniejszym stopniu wzrosły przychody ze sprzedaży towarów: o 22,4%, w tym sektora publicznego o 28,9%, a prywatnego – o 22,2%. Podobny wzrost przychodów odnotowano ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych: o 29%, w tym sektora publicznego zaledwie o 17,6%, prywatnego zaś o 29,3%.

Dynamika wzrostu przychodów z działalności omawianych obiektów gastronomicznych w porównaniu z 2000 rokiem nieznacznie zmalała. W tym okresie ogólne przychody wzrosły o 7,3%, w tym sektora prywatnego o 7,4%, publicznego zaś – o 5,2%. Podobną dynamikę wzrostu odnotowano w odniesieniu do wszystkich rodzajów przychodów, bez względu na rodzaj sektora własnościowego. Spadek dynamiki wzrostu uzyskiwanych przychodów koresponduje z mniejszą dynamiką przyrostu nowych placówek gastronomicznych (tab. 2).

Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, że branża gastronomiczna jest rozwijającą się dziedziną usług, której oferta jest ważnym elementem składowym polskiego produktu turystycznego. Analizując rozwój gastronomii w Polsce po 1989 roku, zauważyć można korzystne zmiany nie tylko ilościowe i strukturalne, ale, co warto szczególnie podkreślić, także jakościowe. Poprawa w tej dziedzinie usług dotyczy między innymi wystroju lokali, standardu wyposażenia, kultury obsługi oraz jakości i wyboru oferowanych posiłków.

III. Baza gastronomiczna w turystycznych obiektach noclegowych

1. Wielkość i struktura rodzajowa bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych

Według stanu na 31 lipca 2001 roku, w około 8,7 tys. obiektów noclegowych objętych sprawozdawczością GUS działało 8 319 zakładów gastronomicznych, w tym 1 859 restauracji, 2 693 barów, 2 680 stołówek oraz 1 087 punktów gastronomicznych (rys. 2). Oznacza to, że w tych obiektach noclegowych funkcjonowało 9,4% wszystkich placówek gastronomicznych rejestrowanych przez GUS, w tym 21,1% restauracji, 7% barów, 37,2% stołówek i 3,2% punktów gastronomicznych.

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba zakładów gastronomicznych uległa zmniejszeniu (o 356, tj. 4,2%). Wyjątkiem są restauracje, których w omawianym okresie przybyło (o 71; 4%). Najbardziej zmalała liczba stołówek (o 268; 9,1%), a potem punktów gastronomicznych (o 90; 7,6%) i barów (o 69; 2,5%). Te zmiany w ofercie zakładów gastronomicznych są prawdopodobnie związane ze zmianami liczbowymi i strukturalnymi zasobów noclegowych. Przykładem może być wzrost liczby restauracji, który przynajmniej częściowo powiązany jest ze wzrostem zasobów hotelowych, a spadek liczby ośrodków wczasowych i domów wycieczkowych mógł skutkować stosunkowo dużym spadkiem liczby stołówek.

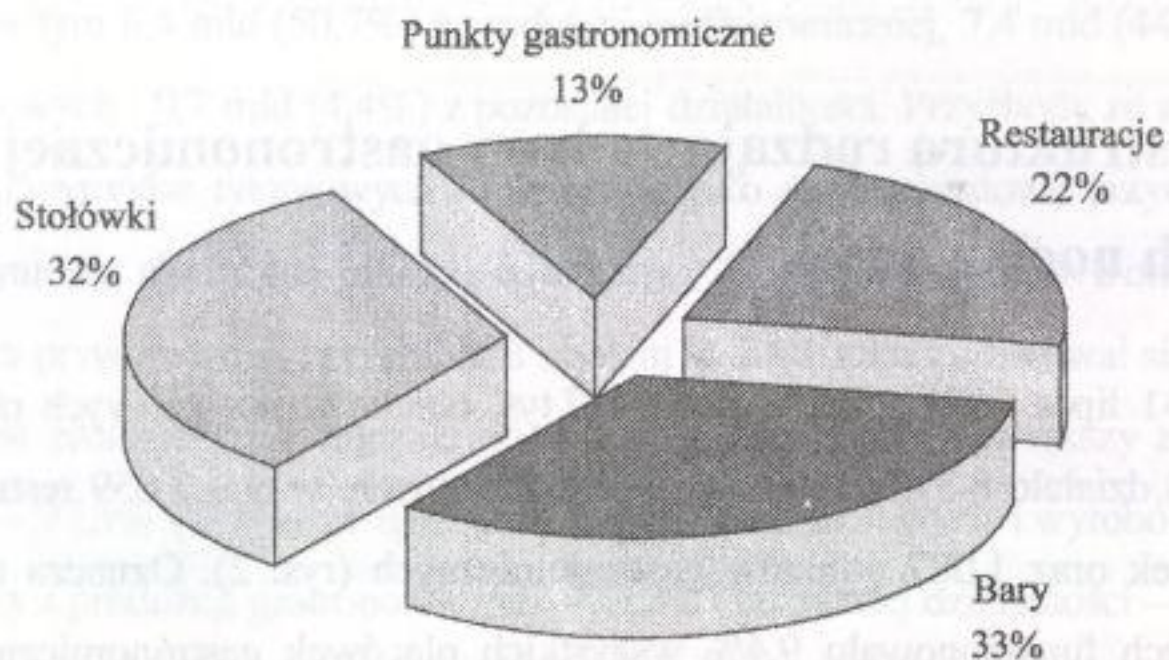
Omawiane placówki gastronomiczne działały we wszystkich rodzajach obiektów turystycznych (tab. 5 i 6). Z danych wynika jednak, że struktura liczbowa i rodzajowa zakładów gastronomicznych w poszczególnych typach obiektów noclegowych jest bardzo zróżnicowana.

Najwięcej, bo 898 restauracji (48,3%), działa w hotelach. Stosunkowo dużo funkcjonuje również w "innych obiektach wykorzystywanych do turystyki" (446; 24%), motelach (103; 5,5%), ośrodkach wczasowych (96; 5,2%) pensjonatach (80; 4,3%) i ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (64; 3,4%).

Pamiętać jednak należy, że liczba obiektów w poszczególnych grupach rodzajowych jest bardzo zróżnicowana. Restauracjami najczęściej dysponują hotele i motele (93% i 87,3%) oraz domy

wycieczkowe (27,4%), pensjonaty (26,1%), tzw. inne obiekty wykorzystywane do turystyki (24,9%) i campingi (20,6%).

Rys. 2. Struktura rodzajowa sieci placówek gastronomicznych w obiektach noclegowych w 2001 roku

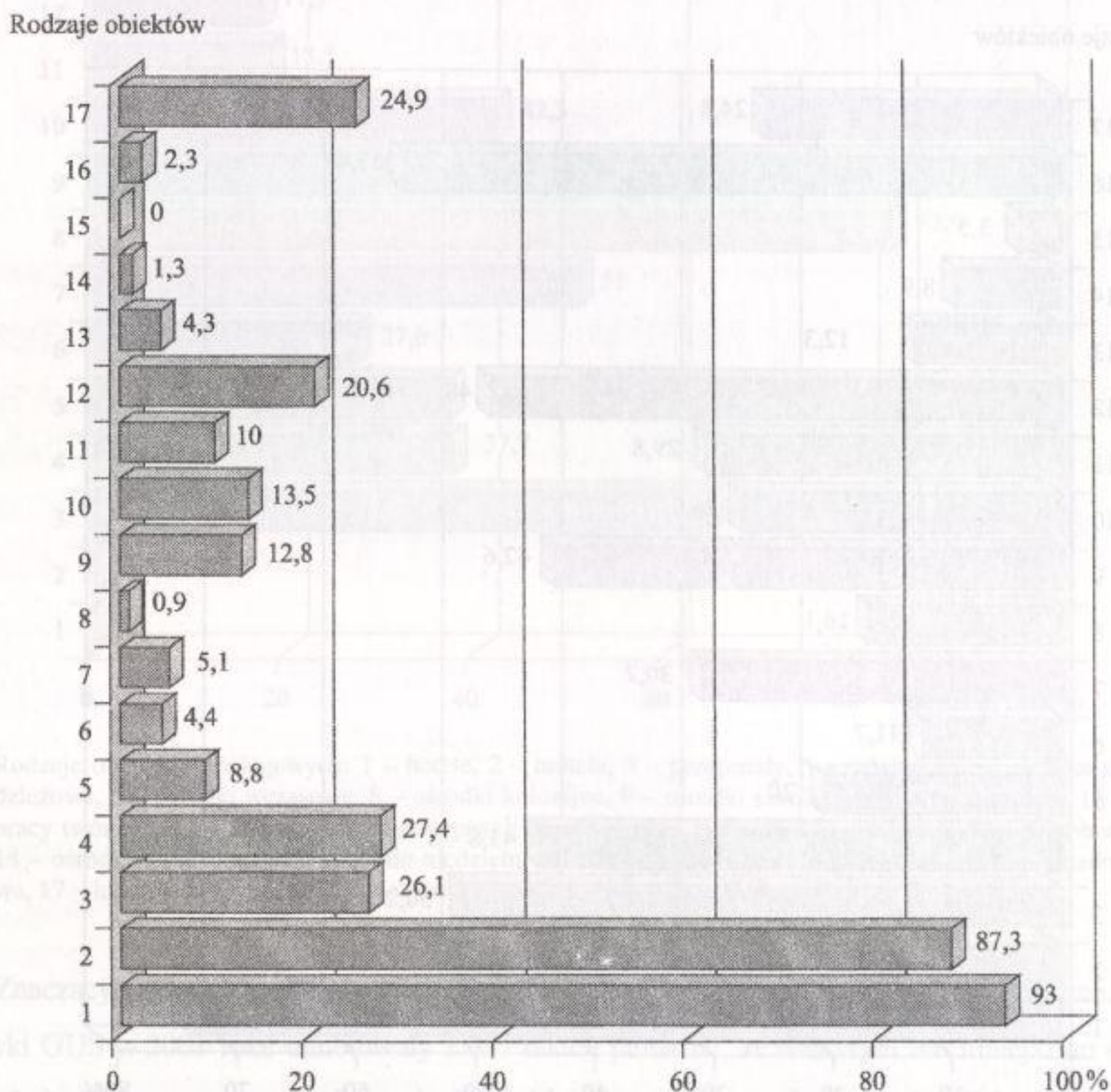

Z 2 693 barów objętych sprawozdawczością statystyczną, najwięcej funkcjonuje w hotelach (702; 26,1%) i ośrodkach wczasowych (569; 21,1%). Stosunkowo dużo tych zakładów znajduje się również w "innych obiektach wykorzystywanych do turystyki" (444; 16,5%), ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (213; 7,9%), pensjonatach (154; 5,7%), zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (131; 4,9%), na campingach (84; 3,1%), w zakładach uzdrowiskowych (72; 2,7%) i domach wycieczkowych (64; 2,4%). Działają one w około 31% obiektów noclegowych, najczęściej w hotelach (w 72,7% obiektów), zakładach uzdrowiskowych (55,4%), motelach (53,4%), pensjonatach (50,2%), na campingach (48%), w domach wycieczkowych (43,8%) i ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (42,6%).

Mimo znaczącego spadku w porównaniu z rokiem poprzednim liczby stołówek, są one obok barów najpopularniejszym rodzajem zakładów gastronomicznych w polskich obiektach noclegowych. Sprawozdawczość statystyczna odnotowała w połowie 2001 roku 2 680 tego rodzaju zakładów gastronomicznych. Najwięcej stołówek (962; 35,9%) działa w ośrodkach wczasowych. Oznacza to, że ponad połowa tych ośrodków oferuje usługi żywieniowe w stołówkach. Pamiętać przy tym należy, że w wielu miejscowościach wypoczynkowych ze stołówki jednego ośrodka wczasowego korzystają goście z innych pobliskich obiektów noclegowych. Poza ośrodkami wczasowymi większa liczba stołówek funkcjonuje w "innych obiektach wykorzystywanych do turystyki" (355; 13,2%), ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (335; 12,5%), pensjonatach (198; 7,4%), ośrodkach kolonijnych (183; 6,8%), kwaterach agroturystycznych (150; 5,6%), zakładach uzdrowiskowych (127; 4,7%) i schroniskach młodzieżowych (118; 4,4%). Warto zau-

ważąc, że usługi żywieniowe w stołówkach oferują prawie wszystkie zakłady uzdrowiskowe, około 84% ośrodków kolonijnych, 67% ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych, prawie 65% pensjonatów, 51% wspomnianych wcześniej ośrodków wczasowych i ponad 42% domów pracy twórczej. Usługi takie oferuje też po około 38% domów wycieczkowych i schronisk oraz 27,6% schronisk młodzieżowych, co zresztą jest zgodne z wymogami kategoryzacyjnymi określonymi w rozporządzeniu ministra gospodarki z 28 czerwca 2001 roku⁵.

Rys. 3. Udział obiektów noclegowych oferujących usługi gastronomiczne w restauracjach

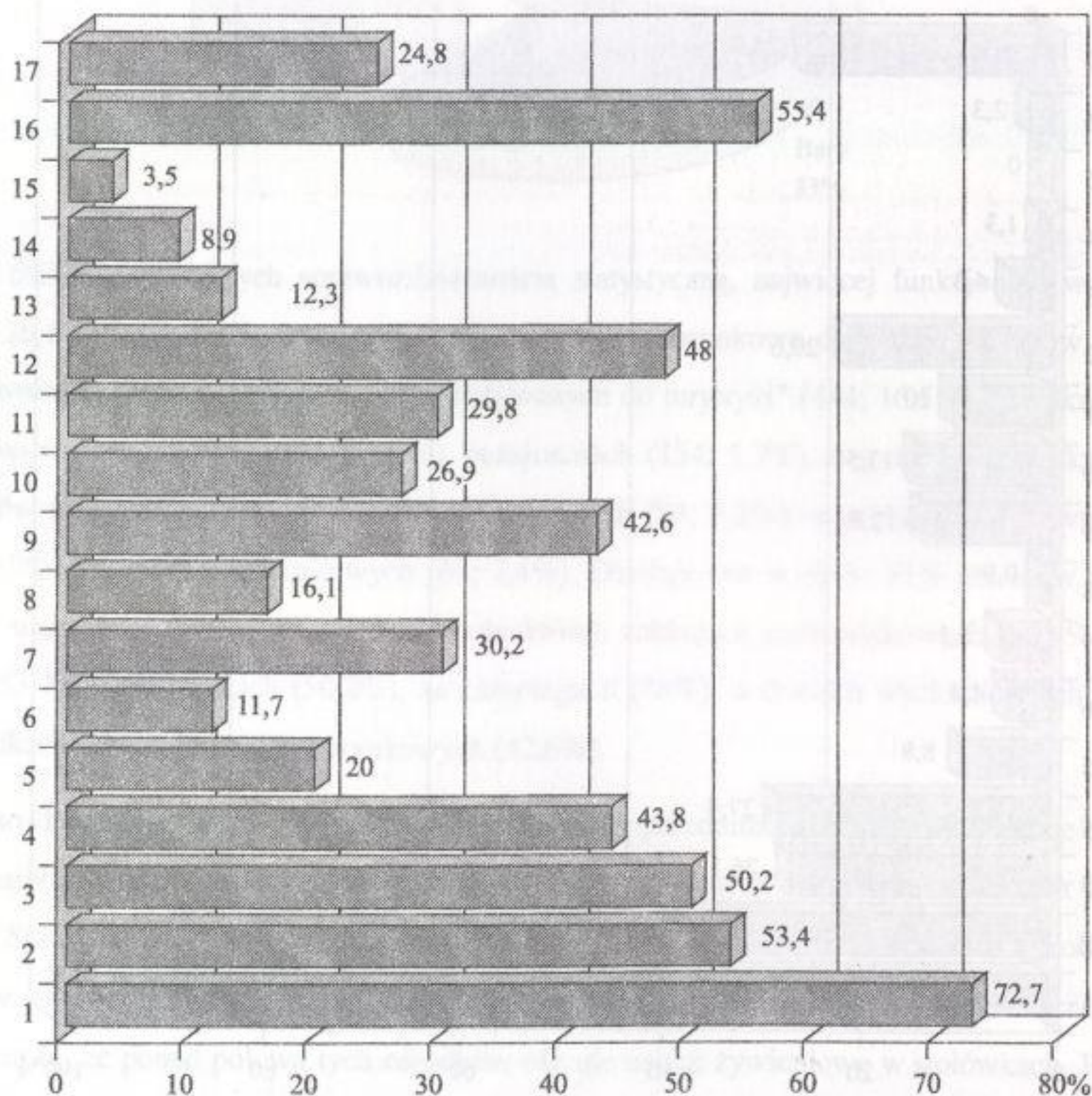
Rodzaje obiektów noclegowych: 1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – campingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego, 15 – kwatery agroturystyczne, 16 – zakłady uzdrowiskowe, 17 – inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

⁵ Dz. U. nr 72, poz. 751.

Warto zaznaczyć, że stołówki różnią się zasadniczo sposobem obsługi gości w stosunku do restauracji: oferują najczęściej wyżywienie całodzienne bez większych możliwości wyboru asortymentu potraw, podawane w ustalonych godzinach. Jednak niektóre z nich, niewątpliwie wskutek stosunkowo dużej konkurencją na rynku, w coraz większym stopniu świadczą usługi podobne jak w restauracjach, a niektóre z nich taką funkcję już pełnią. Odnotowano w ośrodkach wczasowych 96 restauracji, z czego większość to prawdopodobnie dawne stołówki.

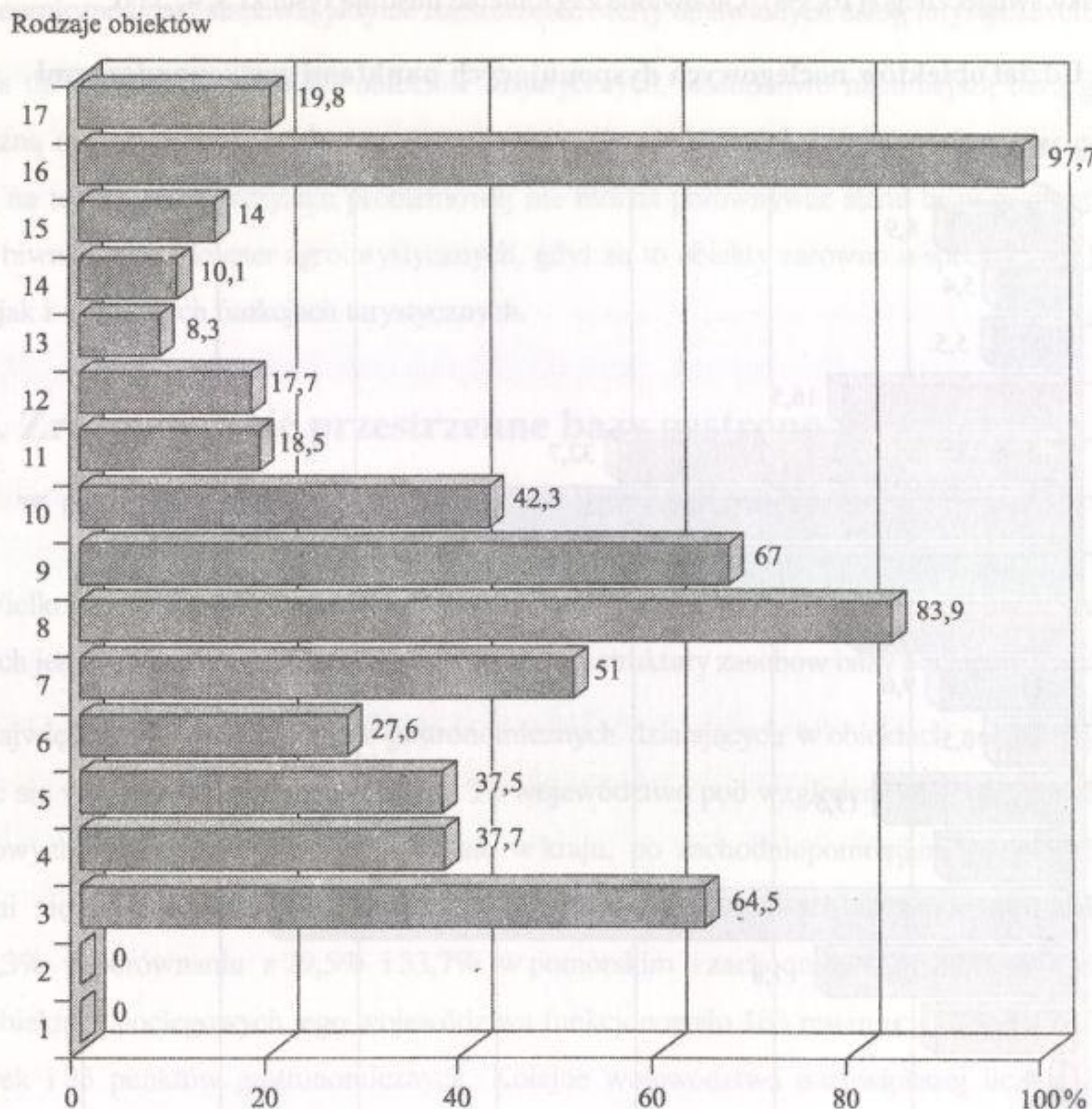
Rys. 4. Udział obiektów noclegowych oferujących usługi gastronomiczne w barach

Rodzaje obiektów

Rodzaje obiektów noclegowych: 1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – campingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego, 15 – kwatery agroturystyczne, 16 – zakłady uzdrowiskowe, 17 – inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Rys. 5. Udział obiektów noclegowych oferujących usługi gastronomiczne w stołówkach

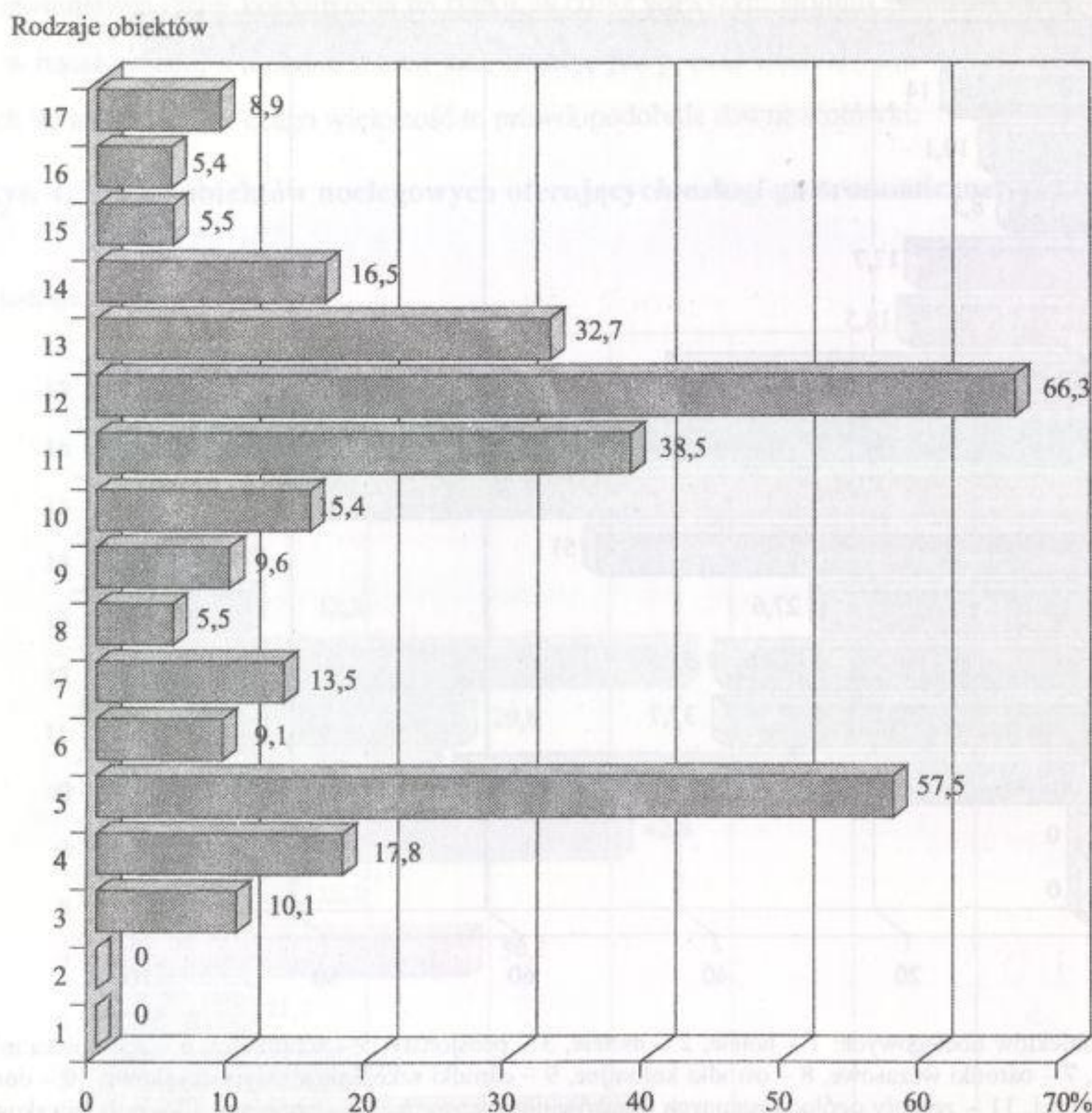

Rodzaje obiektów noclegowych: 1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki czasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – campingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego, 15 – kwatery agroturystyczne, 16 – zakłady uzdrowiskowe, 17 – inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Znaczącym uzupełnieniem omówionych rodzajów zakładów są punkty gastronomiczne. Statystyki GUS w 2001 roku odnotowały 1 087 takich punktów. W większym lub mniejszym stopniu funkcjonują one we wszystkich rodzajach obiektów noclegowych oprócz hoteli i moteli (podobnie jak stołówki). Najwięcej znajduje się w ośrodkach czasowych (255; 23,5%), zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (169; 15,5%), „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” (160; 14,7%), na campingach (116; 10,75%) i polach biwakowych (98; 9%). W niektórych rodzajach obiektów noclegowych są one najczęściej funkcjonującymi placówkami gastronomicznymi, co dotyczy przede wszystkim campingów (66,3%), schronisk (57,5%), zespo-

łów ogólnodostępnych domków turystycznych (38,5%), pól biwakowych (32,7%) i ośrodków wypoczynku świątecznego (16,5%). Omówione zagadnienie ilustrują rysunki 3, 4, 5 i 6.

Rys. 6. Udział obiektów noclegowych dysponujących punktami gastronomicznymi

Rodzaje obiektów noclegowych: 1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – campingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego, 15 – kwatery agroturystyczne, 16 – zakłady uzdrowiskowe, 17 – inne obiekty wykorzystywane do turystyki

Wyszczególnione w tabelach 5 i 6 rodzaje obiektów noclegowych wyraźnie różnią się pod względem liczby i struktury rodzajowej funkcjonujących w nich zakładów gastronomicznych, co świadczy nie tylko o zakresie i formach świadczonych usług, ale przede wszystkim o zdolności zaspokajania podstawowych potrzeb gości. Najlepiej widać to w wypadku hoteli i moteli, które najczęściej dysponują restauracjami i barem. Druga grupa rodzajowa zasobów noclegowych to ośrodki wczasowe, szkoleniowo-wypoczynkowe, zakłady uzdrowiskowe, ośrodki kolonijne i do-

my pracy twórczej, gdzie podstawowymi zakładami gastronomicznymi są stołówki, a punkty gastronomiczne i bary stanowią jedynie rozszerzenie oferty omawianych usług turystycznych.

Na tle wszystkich rodzajów obiektów turystycznych, stosunkowo najmniejszą bazą gastronomiczną dysponują obiekty do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego oraz campingi. Ale na tej samej płaszczyźnie problemowej nie można porównywać stanu bazy gastronomicznej pól biwakowych i kwater agroturystycznych, gdyż są to obiekty zarówno o specyficznej lokalizacji, jak i pełnionych funkcjach turystycznych.

2. Zróżnicowanie przestrzenne bazy gastronomicznej w obiektach noclegowych według województw

Wielkość i struktura rodzajowa omawianej bazy gastronomicznej w poszczególnych województwach jest w dużym stopniu zależna od wielkości i struktury zasobów bazy noclegowej.

Najwięcej, bo 1 026 zakładów gastronomicznych działających w obiektach noclegowych znajduje się w województwie małopolskim. To województwo pod względem wielkości zasobów noclegowych zajmuje dopiero trzecią lokatę w kraju, po zachodniopomorskim i pomorskim, lecz różni się od nich zdecydowaną przewagą zasobów noclegowych użytkowanych całorocznie (81,3% w porównaniu z 29,5% i 33,7% w pomorskim i zachodniopomorskim). W 2001 roku w obiektach noclegowych tego województwa funkcjonowało 183 restauracji, 294 barów, 464 stołówek i 85 punktów gastronomicznych. Kolejne województwa o największej liczbie zakładów gastronomicznych w obiektach noclegowych to zachodniopomorskie (962), pomorskie (931) i dolnośląskie (920). Na zakłady gastronomiczne zachodniopomorskiego składają się: 117 restauracji, 307 barów, 454 stołówek i 84 punkty gastronomiczne; pomorskiego – 155 restauracji, 275 barów, 384 stołówek i 117 punktów gastronomicznych; dolnośląskiego – 219 restauracji, 285 barów, 337 stołówek i 79 punktów gastronomicznych.

Znaczącą liczbą zakładów gastronomicznych w obiektach noclegowych odznaczają się również województwa: wielkopolskie (819), warmińsko-mazurskie (465) i kujawsko-pomorskie (427). Najmniej zakładów działa w obiektach opolskiego (130), świętokrzyskiego (136) i podlaskiego (207), czyli w województwach o najmniejszych zasobach noclegowych (tab. 7 i 8).

Z analizy nie wynika bezpośrednia zależność między liczbą zakładów gastronomicznych (zwłaszcza restauracji) a wielkością zasobów noclegowych. W tym wypadku istotnym czynnikiem jest przede wszystkim struktura rodzajowa zasobów noclegowych, sezonowość ich użytko-

wania oraz ich funkcje turystyczne. Zagadnienie to warto prześledzić, analizując liczbę zakładów gastronomicznych w poszczególnych grupach rodzajowych (tab. 9-16).

W wartościach bezwzględnych, najwięcej restauracji działa w obiektach turystycznych województw wielkopolskiego (241; 13% w skali kraju) i dolnośląskiego (219; 11,8%), zajmujących odpowiednio piątą i trzecią lokatę pod względem liczby obiektów noclegowych, oraz małopolskiego (183; 9,8%), pomorskiego (155; 8,3%), mazowieckiego (141; 7,6%) i śląskiego (140; 7,5%).

Większy związek z zasobami bazy noclegowej zauważa się w przypadku stołówek. Najwięcej stołówek funkcjonuje w obiektach noclegowych województw: małopolskiego (464; 17,3% w skali kraju), zachodniopomorskiego (454; 16,9%), pomorskiego (384; 14,3%) i dolnośląskiego (337; 12,6%) oraz – choć dwu-trzykrotnie mniej – śląskiego (176; 6,6%), wielkopolskiego (151; 5,6%) i warmińsko-mazurskiego (134; 5%). Warto zauważyć, że są to w większości województwa o największych w kraju zasobach wczasowej bazy noclegowej, w której – co wynika z danych zestawionych w tabelach 13 i 14, najczęściej usługi żywieniowe oferowane są w stołówkach. Podobnie, choć nie identycznie kształtuje się rozkład liczbowy barów. Pod względem ich liczby zdecydowanie wyróżniają się województwa: zachodniopomorskie (307; 11,4% w skali kraju), małopolskie (294; 10,9%), dolnośląskie (285; 10,6%), pomorskie (275; 10,2%), wielkopolskie (233; 8,7%) i śląskie (201; 7,5%).

Najwięcej spośród 1 087 punktów gastronomicznych działających w obiektach noclegowych znajduje się w województwach: wielkopolskim (194; 17,8% w skali kraju), pomorskim (117; 10,8%), małopolskim (85; 7,8%), zachodniopomorskim i lubuskim (po 84; 7,7%). Nie widać wyraźnego związku między wielkością i strukturą rodzajową zasobów noclegowych województw a liczbą punktów gastronomicznych.

Operowanie wyłącznie wartościami bezwzględnymi, określającymi liczbę restauracji czy innych zakładów gastronomicznych w obiektach noclegowych, nie daje wyraźnego obrazu sytuacji, gdyż jak uprzednio wykazano, poszczególne województwa różnią się pod względem wielkości zasobów noclegowych i ich struktury rodzajowej. Lepiej ilustruje omawiane zagadnienie miara względna, określająca udział obiektów noclegowych dysponujących poszczególnymi rodzajami zakładów gastronomicznych (tab. 7).

Z analizy danych wynika, że udział obiektów noclegowych z restauracjami jest bardzo zróżnicowany w poszczególnych województwach i zawiera się w przedziale od 11,1% w zachodniopomorskim i 14,8% w lubelskim, do 40,2% w mazowieckim. Poza mazowieckim, najwyższe

wskaźniki odnotowano w opolskim (37,9%), wielkopolskim (30,2%) i śląskim (29,8%). Są to województwa o podobnej strukturze rodzajowej turystycznych zasobów noclegowych, a ich cechą charakterystyczną jest większy udział „obiektów hotelarskich”, do których zgodnie z zaleceniami klasyfikacyjnymi WTO, zalicza się hotele, motele i pensjonaty.

Warto przypomnieć, że zgodnie z wymogami kategoryzacyjnymi, zarówno hotele, jak i motele powinny oferować gościom usługi gastronomiczne właśnie w restauracjach. Z danych zestawionych w tabelach 9 i 10 wynika, że sytuacja ta w województwach przedstawia się bardzo różnie. Tylko w czterech spośród szesnastu województw: w mazowieckim, opolskim, podlaskim i pomorskim, wszystkie hotele ujęte sprawozdawczością KT-1 oferowały gościom usługi gastronomiczne w restauracjach. Wśród pozostałych województw najmniejszy udział hoteli z restauracjami odnotowano w lubuskim (68,9%) i kujawsko-pomorskim (79,2%). W pozostałych udział ten kształtuje się na poziomie 90-98%. W porównaniu z rokiem poprzednim zauważa się w tym względzie niewielką poprawę.

W skali kraju udział hoteli oferujących usługi gastronomiczne w restauracjach wzrósł w tym okresie z 92% do 93%. W poszczególnych województwach odnotowano jednak zarówno wzrost, jak i spadek tego wskaźnika. Wzrost udziału hoteli z restauracjami odnotowano w dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, łódzkim, opolskim, podlaskim, podkarpackim, podlaskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim, przy czym największy, bo prawie o 10 pkt., w pomorskim i podlaskim. Spadek wystąpił w małopolskim, śląskim, świętokrzyskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim.

W ostatnim roku odnotowano również stosunkowo znaczący, o około 7,1 pkt., wzrost udziału moteli oferujących usługi gastronomiczne w restauracjach. Ale w dalszym ciągu wyposażenie moteli w tego rodzaju placówki jest w poszczególnych województwach bardzo zróżnicowane. Obok takich województw, jak kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie, opolskie i śląskie (o stu-procentowym udziale), są również takie jak podlaskie, pomorskie, dolnośląskie, lubelskie i podkarpackie, gdzie usługi gastronomiczne w restauracjach oferuje od 50 do 70% moteli.

Jeśli chodzi o trzeci rodzaj „obiektów hotelarskich”, tj. pensjonaty, usługi gastronomiczne w restauracjach świadczy około 26,1% obiektów. W stosunku do roku poprzedniego jest to udział mniejszy o 2 pkt. Jednak w niektórych województwach, jak wielkopolskie i mazowieckie, udział ten sięga 67%, w warmińsko-mazurskim – 52,8% i śląskim – 40%. W tych województwach, w których pensjonaty stanowią znaczącą część zasobów noclegowych, na przykład dolnośląskim i małopolskim, usługi gastronomiczne oferuje odpowiednio 8,8% i 13,2% tego rodzaju obiektów. Warto odnotować, że częściej usługi gastronomiczne w restauracjach oferują pensjonaty zlokaliz-

zowane w województwach o większej sezonowości turystycznego wykorzystania, czego przykładem jest warmińsko-mazurskie.

W grupie „pozostałych obiektów”, pod względem wyposażenia w restauracje wyróżnia się grupa tzw. innych obiektów. W tej grupie rodzajowej funkcjonowało 446 tego rodzaju zakładów gastronomicznych (prawie 25%). Oznacza to, że co czwarty obiekt oferował gościom usługi gastronomiczne w restauracji. W poszczególnych województwach udział takich obiektów jest dość zróżnicowany: od 51,2% w wielkopolskim i 45,9% w śląskim do 20% w województwach o największych zasobach noclegowych (małopolskim, zachodniopomorskim i dolnośląskim).

Udział obiektów noclegowych oferujących usługi gastronomiczne w barach wykazuje dosyć ścisły związek z ich strukturą rodzajową w poszczególnych województwach. O ile w skali kraju stopień wyposażenia obiektów noclegowych w bary wynosi około 31%, o tyle w województwach, w których znaczącą część zasobów noclegowych stanowią hotele i podobne funkcjonalnie obiekty, stopień wyposażenia w omawiane zakłady gastronomiczne kształtuje się na poziomie znacznie wyższym – na przykład w opolskim (48,5%), śląskim (42,8%) i mazowieckim (40,5%). Warto również odnotować, że województwa o największych zasobach noclegowych (określonych zarówno liczbą obiektów, jak liczbą miejsc), jak też o rozwiniętych funkcjach pobytowej turystyki wypoczynkowej, np. zachodniopomorskie, pomorskie i małopolskie, odznaczają się stosunkowo niskim – w granicach 10-17% – udziałem obiektów noclegowych z restauracjami. Z tabel 13 i 14 wynika, że te województwa odznaczają się przeważnie większymi wskaźnikami udziału obiektów noclegowych wyposażonych w stołówki.

Do województw o najwyższym udziale obiektów noclegowych, w których usługi gastronomiczne oferowane są w stołówkach, należą: małopolskie (43,9%), zachodniopomorskie (43,2%) i pomorskie (40,1%), o najniższym zaś – lubelskie, lubuskie, mazowieckie, opolskie, podkarpackie i wielkopolskie (w granicach 16-19%). Widać tu korelację między strukturą rodzajową zasobów noclegowych poszczególnych województw a ich wyposażeniem w różnego rodzaju obiekty gastronomiczne: im większy udział obiektów hotelarskich, tym większy udział restauracji oraz im większy udział obiektów funkcjonalnie związanych z obsługą pobytowej turystyki wypoczynkowej (ośrodków wczasowych, szkoleniowo-wypoczynkowych, zakładów uzdrowiskowych lub podobnych obiektów), tym większy udział stołówek.

Obserwowana od kilku lat ogólna tendencja zmniejszania się liczby stołówek w obiektach noclegowych dotyczy wszystkich województw, również tych, w których ze względu na duży udział obiektów funkcjonalnie związanych z ofertą turystyki wypoczynkowej, usługi gastronomiczne oferowane były najczęściej w stołówkach. Dotyczy to zachodniopomorskiego, pomorskiego, ma-

łopolskiego, a zwłaszcza dolnośląskiego, w którym udział obiektów noclegowych ze stołówkami w ostatnim roku zmalał o około 10 punktów.

Obiekty noclegowe poszczególnych województw różnią się również pod względem wyposażenia w punkty gastronomiczne. Z tabel 15 i 16 wynika, że w skali kraju zaledwie 12,5% (o 1,1 pkt. mniej niż w 2000 r.) obiektów turystycznych oferuje usługi w tego rodzaju placówkach. Największy ich udział odnotowano w województwach: wielkopolskim (24,3%) i lubuskim (23,1%), najniższy zaś – w dolnośląskim, zachodniopomorskim, małopolskim i mazowieckim (poniżej 10%).

3. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych

Przedstawiona poniżej struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych nawiązuje do podziału przyjętego przez GUS w arkuszu statystycznym KT-1. Zastosowano tylko podział na zakłady „własne”, czyli prowadzone przez podmioty gospodarcze, których podstawową działalnością jest świadczenie usług noclegowych, oraz „obce” – prowadzone przez inne podmioty gospodarcze, nie związane ze świadczeniem usług noclegowych w danym obiekcie turystycznym.

Z analizy wynika, że z ogólnej liczby 1 859 restauracji działających w obiektach noclegowych, tylko 21,2% to tzw. restauracje obce, czyli prowadzone przez inne podmioty gospodarcze niż te, które zarządzają obiektem noclegowym lub (i) są jego właścicielami. Nieco mniejszy udział „obcych” podmiotów odnotowano w przypadku barów: 26,7% (o 2,1 pkt. mniejszy niż w roku poprzednim). W przypadku punktów gastronomicznych ich udział jest dwukrotnie większy: około 55,8%.

Zupełnie inaczej kształtuje się udział obcych podmiotów w prowadzeniu stołówek. Zaledwie 12% tych zakładów gastronomicznych, które w dużym stopniu świadczą usługi w obiektach z ofertą turystyki wypoczynkowej (ośrodki wczasowe, szkoleniowo-wypoczynkowe, kolonijne i domy pracy twórczej), to stołówki „obcych” podmiotów gospodarczych (tab. 17).

W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek udziału podmiotów obcych prowadzących restauracje (o 3,4 pkt.), bary (2,1 pkt.) i punkty gastronomiczne (4,2 pkt.). Udział stołówek pozostał prawie identyczny. Udział „obcych” podmiotów gospodarczych świadczących usługi gastronomiczne w restauracjach jest zróżnicowany w zależności od rodzaju obiektów noclegowych. Spośród 395 restauracji prowadzonych przez „inne podmioty gospodarcze” 152 działają w hotelach, przy czym stanowią one zaledwie 16,9% wszystkich restauracji hotelowych. Podobny udział obcych podmiotów w prowadzeniu restauracji odnotowano w „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” (18,8%). W motelach i pensjonatach ich udział jest zdecydowa-

nie niższy: kształtuje się na poziomie 3,9% i 8,7%. O wiele większy udział obcych podmiotów odnotowano w odniesieniu do restauracji zlokalizowanych w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (21,9%), w ośrodkach czasowych (58,3%) i zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (50%). W porównaniu z poprzednim rokiem spadek udziału obcych podmiotów gospodarczych w prowadzeniu omawianych zakładów gastronomicznych odnotowano prawie we wszystkich rodzajach obiektów noclegowych, między innymi w hotelach – o 1,3 pkt., w „innych obiektach” – o 2,9 pkt. i w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych – o 11,4 pkt.

Podobnie zróżnicowany jest udział obcych podmiotów gospodarczych w prowadzeniu barów. W hotelach i w ośrodkach czasowych, dysponujących największą liczbą tego rodzaju zakładów gastronomicznych, udział obcych podmiotów kształtuje się na poziomie 18,5% i 30,4%, a w „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” – 23,4%. W pensjonatach, w których działają 154 bary, udział obcych podmiotów to niecałe 10%, a w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (213 barów) – 20,2%. W porównaniu z rokiem poprzednim udział obcych podmiotów gospodarczych w prowadzeniu barów w obiektach noclegowych ogólnie się zmniejszył: średnio o 2,1 pkt., przy czym w najbardziej w motelach: o 8,6 pkt.

Udział podmiotów obcych w świadczeniu usług stołówek jest stosunkowo mało zróżnicowany. W ośrodkach czasowych, w których usługi gastronomiczne są najczęściej oferowane w stołówkach, wynosi 13,7%, w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych – 6,6%, w „innych obiektach” i w domach wycieczkowych – w granicach 9-10%. W porównaniu z rokiem poprzednim omawiana struktura podmiotowa w tych rodzajach obiektów noclegowych, w których funkcjonuje większość stołówek, zasadniczo się nie zmieniła.

Podmioty gospodarcze prowadzące obiekty noclegowe nie wykazują większego zainteresowania świadczeniem usług żywieniowych w punktach gastronomicznych. Prawie 56% (o 4 pkt. mniej niż w roku poprzednim) spośród 1 087 takich punktów prowadzi tzw. obce jednostki. W grupie obiektów noclegowych dysponujących największą liczbą punktów gastronomicznych (ośrodki czasowe, zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, „inne obiekty”, campingi i pola biwakowe), z wyjątkiem „innych obiektów” (ok. 40%), udział obcych podmiotów kształtuje się na poziomie 60-70%. Warto podkreślić, że w porównaniu z rokiem poprzednim, prawie we wszystkich rodzajach obiektów noclegowych odnotowuje się zwiększone zainteresowanie gestorów prowadzeniem we własnym zakresie tego rodzaju działalności gastronomicznej.

Udział obcych podmiotów gospodarczych prowadzących usługi gastronomiczne w obiektach noclegowych poszczególnych województw jest zróżnicowany w zależności od rodzaju zakładu gastronomicznego (tab. 18). Z analizy wynika, że województwa są najmniej zróżnicowane pod

względem udziału obcych podmiotów prowadzących stołówki. Oprócz województw: wielkopolskiego (ok. 3%), kujawsko-pomorskiego (24%) i świętokrzyskiego (22%), udział ten zawiera się w granicach od około 4% w dolnośląskim do 17% w lubelskim. Zauważa się przy tym, że najmniejszy udział obcych podmiotów prowadzących stołówki cechuje województwa o największych zasobach bazy noclegowej, a przy tym użytkowanej całorocznie (dolnośląskie, małopolskie i śląskie).

Niewiele większe zróżnicowanie obcych podmiotów odnotowuje się w przypadku restauracji: od 10-15% w województwach dolnośląskim, mazowieckim, pomorskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim do około 30% w lubelskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim. W przypadku barów rozpiętości te są większe: od około 18% w podlaskim, pomorskim i śląskim, do 45% w wielkopolskim.

Jak wcześniej wspomniano, podmioty gospodarcze świadczące usługi noclegowe (w tym gestorzy bazy) nie wykazują większego zainteresowania prowadzeniem we własnym zakresie punktów gastronomicznych (zaledwie 40%). Jednak w poszczególnych województwach zainteresowanie tym rodzajem gastronomii jest bardzo zróżnicowane i waha się od 72% w dolnośląskim do 80% w wielkopolskim. Zauważa się przy tym zależność, że im wyższy poziom rozwoju funkcji turystycznych województwa (głównie tych, które cechują mniejsze zmiany sezonowe natężenia ruchu turystycznego), tym mniejszy udział obcych podmiotów gospodarczych w świadczeniu tego rodzaju usług gastronomicznych.

W województwie wielkopolskim, w którym udział obcych podmiotów w świadczeniu usług gastronomicznych jest największy, w 2011 roku w sektorze gastronomicznym (w tym w sektorze usług gastronomicznych) osiągnięto 16,5 mld zł, w tym 50,7% stanowiły przychody z sprzedaży produktów spożywczych, 44,9% – z sprzedaży towarów handlowych i 4,4% – z pozostałych źródeł. W tym czasie na sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (zakreślonych jako działalność przychodowa ze sprzedaży towarów) wyniosły około 4,6 mld zł, co stanowiło 27,2% przychodów z omawianej działalności. Udział sektora prywatnego w gospodarce w 2011 roku kształtował się na poziomie 95,1%; największy był ze sprzedaży towarów handlowych, 97,3% (w tym ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych – 98,2%), a także z produkcji przemysłowej: 93,2%, i z pozostałej działalności: 91,9%.

Dynamika wzrostu przychodów z działalności gastronomicznej w omawianym okresie (w porównaniu z 2010 r.) wynosiła 10,4%. Udział przychodów z omawianej działalności w tym sektorze prywatnym – 97,3%, pozostałego zaś – 2,7%. Wzrost przychodów z omawianej działalności w sektorze prywatnym w 2011 roku wyniósł 10,4%, a w pozostałym – 2,7%.

IV. Podsumowanie

Branża gastronomiczna to wciąż rozwijająca się dziedzina usług, której oferta jest znaczącym elementem składowym polskiego produktu turystycznego. W 2001 roku w Polsce działało 88,1 tys. placówek gastronomicznych, w tym najwięcej barów (43,6%) i punktów gastronomicznych (38,2%). Restauracje i stołówki stanowiły odpowiednio 10% i 8,2% wszystkich placówek. Utrzymuje się obserwowana od kilku lat tendencja wzrostowa polskiej bazy gastronomicznej, przy czym dynamika wzrostu w ostatnim roku uległa zmniejszeniu. Ogólna liczba obiektów gastronomicznych wzrosła o 4,4%; przybyło 3,1% restauracji, 5,4% barów, 3% stołówek i 4% punktów gastronomicznych.

W porównaniu z rokiem poprzednim struktura własnościowa placówek gastronomicznych nie uległa zasadniczej zmianie. W 2001 roku około 84,7 tys. placówek (96,2%) należało do sektora prywatnego (o 0,2 pkt. więcej niż w roku poprzednim), w tym 98,2% restauracji, 98,7% barów i 97,7% punktów gastronomicznych (podobnie jak w 2000 r.) oraz 73,4% stołówek (o 4,9 pkt. więcej niż w 2000 r.).

W 2001 roku przychody z działalności gastronomicznej wyniosły według oszacowań GUS około 16,5 mld zł, w tym 50,7% stanowiły przychody z produkcji gastronomicznej, 44,9% – ze sprzedaży towarów handlowych i 4,4% – z pozostałej działalności. Przychody ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (traktowane jako część składowa przychodów ze sprzedaży towarów) wyniosły około 4,6 mln zł, co stanowi około 27,7% przychodów z omawianej działalności. Udział sektora prywatnego w przychodach ogółem w 2001 roku kształtował się na poziomie 95,1%; największy był ze sprzedaży towarów handlowych: 97,3% (w tym ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych – 98%), nieco mniejszy z produkcji gastronomicznej: 93,2%, i z pozostałej działalności: 93,6%.

Dynamika wzrostu przychodów z działalności omawianych obiektów gastronomicznych w ostatnim okresie (w porównaniu z 2000 r.) nieznacznie zmalała. Ogólne przychody wzrosły o 7,3%, w tym sektora prywatnego – o 7,4%, publicznego zaś – o 5,2%. Podobną dynamikę wzrostu odnotowano we wszystkich rodzajach przychodów, bez względu na rodzaj sektora własnościowego.

W obiektach noclegowych działało 9,4% wszystkich placówek gastronomicznych, w tym 21,1% restauracji, 7% barów, 37,2% stołówek i 3,2% punktów gastronomicznych. W porównaniu z rokiem poprzednim ogólna liczba zakładów gastronomicznych uległa zmniejszeniu (o 4,2%). Z wyjątkiem restauracji, których w omawianym okresie przybyło około 4%, w pozostałych rodzajach odnotowano spadek: największy – liczby stołówek (o 9,1%), potem punktów gastronomicznych (o 7,6%) i barów (o 2,5%). Te zmiany są prawdopodobnie związane ze zmianami liczby i struktury zasobów noclegowych. Przykładem może być wzrost liczby restauracji, który wydaje się przynajmniej częściowo powiązany ze wzrostem zasobów hotelowych. Spadek liczby ośrodków wczasowych i domów wycieczkowych mógł skutkować zmniejszeniem się liczby stołówek.

Przeprowadzone w tym opracowaniu analizy wykazały, że poszczególne rodzaje obiektów noclegowych wyraźnie się różnią pod względem liczby i struktury rodzajowej funkcjonujących w nich zakładów gastronomicznych, co świadczy nie tylko o zakresie i formach świadczonych usług gastronomicznych, ale przede wszystkim o zdolności zaspokajania podstawowych potrzeb gości. Najwyraźniej widać to w wypadku hoteli, moteli i częściowo domów wycieczkowych – obiektów tradycyjnie funkcjonujących na zasadach komercyjnych – które najczęściej dysponują restauracjami i barami. Druga grupa rodzajowa zasobów noclegowych to ośrodki wczasowe, szkoleniowo-wypoczynkowe, zakłady uzdrowiskowe, ośrodki kolonijne i domy pracy twórczej – czyli obiekty do niedawna jeszcze funkcjonujące jako baza środowiskowa, której podstawowymi zakładami gastronomicznymi są stołówki, a istniejące tam punkty gastronomiczne i bary stanowią jedynie rozszerzenie oferty.

Analizy wykazały, że podobnie jak w latach poprzednich, nie zachodzi bezpośrednia zależność między liczbą zakładów gastronomicznych a wielkością zasobów noclegowych. W tym wypadku istotnym czynnikiem jest struktura rodzajowa zasobów noclegowych oraz ich funkcje turystyczne.

V. Załączniki tabelaryczne

Tabela 1. Struktura liczbowa i rodzajowa bazy gastronomicznej w Polsce w 2001 roku

Rodzaje zakładów gastronomicznych		Liczba zakładów gastronomicznych		
		ogółem	sektor własnościowy	
			publiczny	prywatny
a - 2001 r.				
b - 2000 r. = 100				
c - 1999 r. = 100				
d - 1998 r. = 100				
Ogółem	a	88067	3350	84717
	b	104,4	100,9	104,6
	c	120,4	104,9	121,2
	d	125,1	108,9	125,8
Restauracje	a	8786	160	8626
	b	103,1	104,6	103,1
	c	136,7	81,6	138,5
	d	162,5	84,5	165,4
Bary	a	38388	488	37900
	b	105,4	102,3	105,4
	c	118,4	102,5	118,7
	d	123,3	105,6	123,5
Stołówki	a	7220	1919	5301
	b	103,0	100,6	103,9
	c	127,9	105,5	138,5
	d	143,7	110,0	161,7
Punkty gastronomiczne	a	33673	783	32890
	b	104,0	100,1	104,1
	c	117,7	111,5	117,8
	d	116,7	114,8	116,8

Oprac. K. Klementowski na podstawie *Rynek wewnętrzny. Informacje i opracowania statystyczne*. Warszawa GUS 2002 i wcześniejsze.

Tabela 2. Przychody z działalności gastronomicznej w 2001 roku (w cenach bieżących)

Rodzaje przychodów		Wartość przychodów w mln zł		
		ogółem	sektor własnościowy	
			publiczny	prywatny
a - 2001 r.				
b - 2000 r. = 100				
c - 1999 r. = 100				
d - 1998 r. = 100				
Przychody ogółem	a	16508,6	808,9	15699,7
	b	107,3	105,2	107,4
	c	115,9	107,1	116,4
	d	133,9	124,4	134,4
Ze sprzedaży	a	7408,9	199,6	7209,3
towarów	b	106,3	105,4	106,4
	c	106,8	118,9	106,5
	d	122,4	128,9	122,2
w tym:				
ze sprzedaży	a	4580,1	89,7	4490,4
napojów	b	106,6	105,5	106,6
alkoholowych	c	117,2	110,1	117,4
i tytoniowych	d	129,0	117,6	129,3
z produkcji	a	8373,3	563,1	7810,2
gastronomicznej	b	108,2	105,1	108,4
	c	123,7	105,4	125,3
	d	143,0	123,3	144,6
z pozostałej	a	726,4	46,2	680,2
działalności	b	107,9	106,5	108,0
	c	134,2	86,7	139,3
	d	173,2	119,1	178,8

Oprac. K. Klementowski na podstawie *Rynek wewnętrzny. Informacje i opracowania statystyczne*. Warszawa GUS 2002 i wcześniejsze.

Tabela 3. Struktura rodzajowa zasobów noclegowej w województwach w 2001 roku (obiekty)

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba obiektów																
	Polska	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
Ogółem	8686	1004	408	486	363	314	1057	351	103	429	263	957	470	153	478	799	1051
Hotele	966	136	53	33	45	52	98	90	24	46	15	77	62	21	68	96	50
Motele	118	6	3	6	10	9	11	10	3	3	2	5	3	14	7	20	6
Pensjonaty	307	57	4	4	8	7	91	9	2	11	3	33	10	6	36	9	17
Domy wycieczkowe	146	17	11	3	6	9	30	5	2	18	9	10	5	5	11	4	1
Schroniska	80	23	0	1	0	0	28	0	1	8	1	1	16	0	1	0	0
Schroniska młodzieżowe	427	36	13	41	21	15	46	23	9	43	23	30	23	13	26	38	27
Ośrodki czasowe	1886	181	120	89	62	18	168	33	11	30	22	323	100	14	76	187	452
Ośrodki kolonijne	218	15	7	10	4	4	15	4	2	2	5	51	5	4	7	9	74
Ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe	500	63	21	26	20	27	56	20	10	26	17	54	40	8	19	48	45
Domy pracy twórczej	52	7	0	4	1	1	19	5	0	0	1	4	2	0	1	4	3
Zespoły ogóln. domków turystycznych	439	33	33	19	33	16	23	15	7	23	19	51	28	11	25	48	55
Campingi	175	13	7	6	6	14	15	6	8	3	4	27	7	5	15	19	20
Pola biwakowe	300	12	28	15	14	7	19	5	1	14	17	44	9	17	22	33	43
Ośrodki wypoczynku	79	19	2	3	6	1	5	3	3	3	4	0	13	0	5	3	9
świątecznego																	
Kwatery	1073	121	44	133	36	60	159	20	2	110	58	92	11	7	19	154	47
agroturystyczne																	
Zakłady uzdrowiskowe	130	19	13	4	0	0	35	0	0	3	1	3	3	0	0	0	49
Inne obiekty	1790	246	49	89	91	74	239	103	18	86	62	152	133	28	140	127	153

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 4. Struktura rodzajowa i liczbowa zasobów noclegowej w Polsce w 2001 roku (miejsca noclegowe)

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba miejsc noclegowych w województwie																
	Polska	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
Ogółem	641172	56826	27943	22967	19441	19740	65484	34516	7420	23054	14209	95158	35046	9388	49139	44165	116676
Hotele	97940	12210	4039	2691	3194	4040	10967	17480	1399	3193	1858	8113	6115	1337	7419	8369	5516
Motele	4827	267	74	269	356	221	514	482	179	86	110	176	238	485	355	790	225
Pensjonaty	15446	2110	165	173	383	509	6825	266	40	382	196	1253	383	360	1332	272	797
Domy wycieczkowe	10656	1173	596	161	279	827	2206	330	908	1161	510	716	308	386	658	323	114
Schroniska	3872	1179	0	10	0	0	1519	0	48	332	14	38	640	0	92	0	0
Schroniska młodzieżowe	21678	1783	710	1366	1056	580	2863	1408	437	1668	1002	1714	1300	620	1796	1577	1798
Ośrodki wczasowe	177469	12579	7041	5594	4602	2031	10594	2929	721	2785	2521	39027	7330	1181	12268	8911	57355
Ośrodki kolonijne	30210	1323	661	1033	617	408	850	435	150	204	569	6998	375	357	1042	646	14542
Ośr. szkol.-wypoczynkowe	48390	4354	2436	1998	1512	2065	4718	2140	668	2293	1802	6684	3465	691	2325	5499	5740
Domy pracy twórczej	2488	218	0	263	23	32	722	209	0	0	110	196	102	0	177	186	250
Zesp. ogóln. domków tur.	26809	1435	1795	1214	2131	1036	1059	1236	644	1208	764	3765	1074	803	1601	3268	3776
Campingi	27727	1755	747	705	869	1542	1996	390	1374	2190	483	6041	1456	378	1825	2726	3250
Pola biwakowe	42803	940	3809	1645	1380	850	1834	680	100	3055	1023	7505	1251	1080	7871	4366	5414
Ośr. wyp. świątecznego	3265	1052	68	45	162	5	116	28	79	30	217	0	769	0	264	57	373
Kwatery agroturystyczne	11188	1362	476	1136	475	788	1675	179	21	979	582	1132	247	44	211	1443	438
Zakłady uzdrowiskowe	23766	4169	2995	445	0	0	4545	0	0	365	195	626	1164	0	0	0	9262
Inne obiekty	92638	8917	2331	4219	2402	4806	12481	6324	652	3123	2253	11174	8829	1666	9903	5732	7826

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 5. Wyposażenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w Polsce w 2001 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba obiektów turystrycznych	Liczba restauracji	% obiektów noclegowych z restauracjami	Liczba barów	% obiektów noclegowych z barami	Liczba stołówek	% obiektów noclegowych ze stołówkami	Liczba punktów gastronomicznych	% obiektów z punktami gastro- nomicznymi
Ogółem	8686	1859	21,4	2693	31,0	2680	30,9	1087	12,5
Hotele	966	898	93,0	702	72,7	0	0,0	0	0,0
Motele	118	103	87,3	63	53,4	0	0,0	0	0,0
Pensjonaty	307	80	26,1	154	50,2	198	64,5	31	10,1
Domy wycieczkowe	146	40	27,4	64	43,8	55	37,7	26	17,8
Schroniska	80	7	8,8	16	20,0	30	37,5	46	57,5
Schroniska młodzieżowe	427	19	4,4	50	11,7	118	27,6	39	9,1
Ośrodki wczasowe	1886	96	5,1	569	30,2	962	51,0	255	13,5
Ośrodki kolonijne	218	2	0,9	35	16,1	183	83,9	12	5,5
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	500	64	12,8	213	42,6	335	67,0	48	9,6
Domy pracy twórczej	52	7	13,5	14	26,9	22	42,3	8	15,4
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	439	44	10,0	131	29,8	81	18,5	169	38,5
Campingi	175	36	20,6	84	48,0	31	17,7	116	66,3
Pola biwakowe	300	13	4,3	37	12,3	25	8,3	98	32,7
Ośrodki wypoczynku świątecznego	79	1	1,3	7	8,9	8	10,1	13	16,5
Kwatery agroturystyczne	1073	0	0,0	38	3,5	150	14,0	59	5,5
Zakłady uzdrowiskowe	130	3	2,3	72	55,4	127	97,7	7	5,4
Inne obiekty	1790	446	24,9	444	24,8	355	19,8	160	8,9

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 6. Zakłady gastronomiczne w różnego rodzaju obiektach noclegowych w Polsce w 2001 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba obiektów noclegowych z restauracjami	% obiektów z restauracjami w skali kraju	Liczba obiektów noclegowych z barami	% obiektów z barami w skali kraju	Liczba obiektów noclegowych ze stołówkami	% obiektów ze stołówkami w skali kraju	Liczba obiektów z punktami gastronomicznymi	% obiektów z punktami gastronomicznymi w skali kraju
Ogółem	1859	100,0	2693	100,0	2680	100,0	1087	100,0
Hotele	898	48,3	702	26,1	0	0,0	0	0,0
Motele	103	5,5	63	2,3	0	0,0	0	0,0
Pensjonaty	80	4,3	154	5,7	198	7,4	31	2,9
Domy wycieczkowe	40	2,2	64	2,4	55	2,1	26	2,4
Schroniska	7	0,4	16	0,6	30	1,1	46	4,2
Schroniska młodzieżowe	19	1,0	50	1,9	118	4,4	39	3,6
Ośrodki wczasowe	96	5,2	569	21,1	962	35,9	255	23,5
Ośrodki kolonijne	2	0,1	35	1,3	183	6,8	12	1,1
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	64	3,4	213	7,9	335	12,5	48	4,4
Domy pracy twórczej	7	0,4	14	0,5	22	0,8	8	0,7
Zespoły ogólnodost. domków turystycz.	44	2,4	131	4,9	81	3,0	169	15,5
Campingi	36	1,9	84	3,1	31	1,2	116	10,7
Pola biwakowe	13	0,7	37	1,4	25	0,9	98	9,0
Ośrodki wypoczynku świątecznego	1	0,1	7	0,3	8	0,3	13	1,2
Kwatery agroturystyczne	0	0,0	38	1,4	150	5,6	59	5,4
Zakłady uzdrowiskowe	3	0,2	72	2,7	127	4,7	7	0,6
Inne obiekty	446	24,0	444	16,5	355	13,2	160	14,7

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 7. Wyposażenie obiektów noclegowych w zakłady gastronomiczne w województwach w 2001 roku

Województwo	Liczba obiektów noclegowych	Liczba restauracji w obiektach noclegowych	% obiektów z restauracjami	Liczba barów w obiektach noclegowych	% obiektów z barami	Liczba stołówek w obiektach noclegowych	% obiektów ze stołówkami	Liczba punktów gastronomicznych w obiektach	% obiektów z punktami gastronomicznymi
Polska ogółem	8686	1859	21,4	2693	31,0	2680	30,9	1087	12,5
Dolnośląskie	1004	219	21,8	285	28,4	337	33,6	79	7,9
Kujawsko-pomorskie	408	92	22,5	154	37,7	109	26,7	72	17,6
Lubelskie	486	72	14,8	120	24,7	91	18,7	67	13,8
Lubuskie	363	82	22,6	110	30,3	65	17,9	84	23,1
Łódzkie	314	81	25,8	115	36,6	64	20,4	44	14,0
Małopolskie	1057	183	17,3	294	27,8	464	43,9	85	8,0
Mazowieckie	351	141	40,2	142	40,5	57	16,2	32	9,1
Opolskie	103	39	37,9	50	48,5	26	25,2	15	14,6
Podkarpackie	429	90	21,0	124	28,9	83	19,3	53	12,4
Podlaskie	263	48	18,3	74	28,1	54	20,5	31	11,8
Pomorskie	957	155	16,2	275	28,7	384	40,1	117	12,2
Śląskie	470	140	29,8	201	42,8	176	37,4	62	13,2
Świętokrzyskie	153	41	26,8	48	31,4	31	20,3	16	10,5
Warmińsko-mazurskie	478	118	24,7	161	33,7	134	28,0	52	10,9
Wielkopolskie	799	241	30,2	233	29,2	151	18,9	194	24,3
Zachodniopomorskie	1051	117	11,1	307	29,2	454	43,2	84	8,0

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 8. Zakłady gastronomiczne w obiektach noclegowych według województw w 2001 roku

Województwo	Liczba obiektów noclegowych	Liczba obiektów z restauracjami	% obiektów z restauracjami w skali kraju	Liczba obiektów z barami	% obiektów z barami w skali kraju	Liczba obiektów ze stołówkami	% obiektów ze stołówkami w skali kraju	Liczba obiektów z punktami gastr.	% obiektów z punktami gastr. w skali kraju
Polska ogółem	8686	1859	100,0	2693	100,0	2680	100,0	1087	100,0
Dolnośląskie	1004	219	11,8	285	10,6	337	12,6	79	7,3
Kujawsko-pomorskie	408	92	4,9	154	5,7	109	4,1	72	6,6
Lubelskie	486	72	3,9	120	4,5	91	3,4	67	6,2
Lubuskie	363	82	4,4	110	4,1	65	2,4	84	7,7
Łódzkie	314	81	4,4	115	4,3	64	2,4	44	4,0
Małopolskie	1057	183	9,8	294	10,9	464	17,3	85	7,8
Mazowieckie	351	141	7,6	142	5,3	57	2,1	32	2,9
Opolskie	103	39	2,1	50	1,9	26	1,0	15	1,4
Podkarpackie	429	90	4,8	124	4,6	83	3,1	53	4,9
Podlaskie	263	48	2,6	74	2,7	54	2,0	31	2,9
Pomorskie	957	155	8,3	275	10,2	384	14,3	117	10,8
Śląskie	470	140	7,5	201	7,5	176	6,6	62	5,7
Świętokrzyskie	153	41	2,2	48	1,8	31	1,2	16	1,5
Warmińsko-mazurskie	478	118	6,3	161	6,0	134	5,0	52	4,8
Wielkopolskie	799	241	13,0	233	8,7	151	5,6	194	17,8
Zachodniopomorskie	1051	117	6,3	307	11,4	454	16,9	84	7,7

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 10. Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w restauracje według województw

Rodzaje obiektów noclegowych		Udział procentowy obiektów noclegowych z restauracjami																
		Polska	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
Ogółem		21,4	21,8	22,5	14,8	22,6	25,8	17,3	40,2	37,9	21,0	18,3	16,2	29,8	26,8	24,7	30,2	11,1
Hotele		93,0	91,9	79,2	97,0	68,9	84,6	93,9	100,0	100,0	95,7	100,0	100,0	91,9	85,7	100,0	93,8	88,0
Motele		87,3	66,7	100,0	66,7	100,0	100,0	81,8	90,0	100,0	66,7	50,0	60,0	100,0	85,7	85,7	95,0	83,3
Pensjonaty		26,1	8,8	50,0	0,0	25,0	57,1	13,2	66,7	0,0	36,4	33,3	33,3	40,0	16,7	52,8	66,7	17,6
Domy wycieczkowe		27,4	29,4	27,3	0,0	33,3	11,1	10,0	40,0	0,0	16,7	55,6	50,0	40,0	60,0	36,4	25,0	100,0
Schroniska		8,8	8,7	0,0	0,0	0,0	0,0	10,7	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Schroniska młodzieżowe		4,4	5,6	0,0	0,0	4,8	0,0	0,0	4,3	22,2	14,0	4,3	0,0	0,0	15,4	3,8	7,9	0,0
Ośrodki czasowe		5,1	4,4	6,7	4,5	8,1	0,0	2,4	0,0	0,0	10,0	4,5	2,2	6,0	0,0	7,9	14,4	3,8
Ośrodki kolonijne		0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe		12,8	9,5	19,0	19,2	0,0	11,1	8,9	25,0	0,0	15,4	11,8	9,3	15,0	25,0	10,5	14,6	17,8
Domy pracy twórczej		13,5	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	10,5	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	25,0	33,3
Zespoły ogóln. domków turystycznych		10,0	12,1	21,2	10,5	15,2	25,0	8,7	13,3	28,6	0,0	5,3	3,9	0,0	9,1	0,0	20,8	3,6
Camping		20,6	38,5	28,6	50,0	66,7	21,4	6,7	16,7	12,5	0,0	0,0	3,7	0,0	20,0	13,3	47,4	15,0
Pola biwakowe		4,3	0,0	7,1	0,0	7,1	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	5,9	2,3	11,1	5,9	0,0	9,1	4,7
Ośrodki wypoczynku świątecznego		1,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kwatery		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
agroturystyczne																		
Zakłady uzdrowiskowe		2,3	0,0	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inne obiekty		24,9	20,7	34,7	24,7	22,0	17,6	20,5	19,4	38,9	26,7	29,0	27,0	45,9	0,0	5,7	51,2	20,3

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 11. Bary w różnego rodzaju obiektach noclegowych według województw w 2001 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba barów																
	Polska	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
Ogółem	2693	285	154	120	110	115	294	142	50	124	74	275	201	48	161	233	307
Hotele	702	92	37	22	29	32	79	68	18	27	12	63	49	14	48	68	44
Motele	63	3	1	4	1	8	9	5	3	1	1	2	4	8	3	8	2
Pensjonaty	154	25	3	2	5	5	45	6	0	6	1	15	8	6	17	4	6
Domy wycieczkowe	64	5	8	0	2	5	7	4	1	14	5	0	3	3	4	2	1
Schroniska	16	5	0	1	0	0	8	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Schroniska młodzieżowe	50	5	11	5	1	0	1	3	4	13	0	2	0	0	0	5	0
Ośrodki czasowe	569	44	38	25	21	7	30	10	5	16	11	97	41	2	35	55	132
Ośrodki kolonijne	35	2	0	0	0	3	0	3	0	1	0	6	1	0	1	3	15
Ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe	213	23	10	8	4	14	19	10	3	10	8	31	19	5	16	18	15
Domy pracy twórczej	14	4	0	2	0	0	2	2	0	0	1	0	0	0	1	1	1
Zespoły ogóln. domków turystycznych	131	11	16	4	8	7	6	12	3	2	2	7	8	5	10	21	9
Campingi	84	8	2	4	3	8	8	0	4	0	1	13	3	3	4	11	12
Pola biwakowe	37	2	3	3	1	2	3	0	0	1	0	7	3	0	0	9	3
Ośrodki wypoczynku	7	3	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
świątecznego																	
Kwatery	38	7	2	4	4	5	5	1	0	0	1	2	1	0	0	4	2
agroturystyczne																	
Zakłady uzdrowiskowe	72	4	10	3	0	0	18	0	0	3	1	3	2	0	0	0	28
Inne obiekty	444	42	13	33	31	18	54	18	9	29	29	27	57	2	21	24	37

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 12. Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w bary według województw w 2001 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Udział procentowy obiektów noclegowych z barami																
	Polska	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
Ogółem	31,0	28,4	37,7	24,7	30,3	36,6	27,8	40,5	48,5	28,9	28,1	28,7	42,8	31,4	33,7	29,2	29,2
Hotele	72,7	67,6	69,8	66,7	64,4	61,5	80,6	75,6	75,0	58,7	80,0	81,8	79,0	66,7	70,6	70,8	88,0
Motele	53,4	50,0	33,3	66,7	10,0	88,9	81,8	50,0	100,0	33,3	50,0	40,0	100,0	57,1	42,9	40,0	33,3
Pensjonaty	50,2	43,9	75,0	50,0	62,5	71,4	49,5	66,7	0,0	54,5	33,3	45,5	80,0	100,0	47,2	44,4	35,3
Domy wycieczkowe	43,8	29,4	72,7	0,0	33,3	55,6	23,3	80,0	50,0	77,8	55,6	0,0	60,0	60,0	36,4	50,0	100,0
Schroniska	20,0	21,7	0,0	100,0	0,0	0,0	28,6	0,0	0,0	12,5	0,0	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Schroniska młodzieżowe	11,7	13,9	84,6	12,2	4,8	0,0	2,2	13,0	44,4	30,2	0,0	6,7	0,0	0,0	0,0	13,2	0,0
Ośrodki wczasowe	30,2	24,3	31,7	28,1	33,9	38,9	17,9	30,3	45,5	53,3	50,0	30,0	41,0	14,3	46,1	29,4	29,2
Ośrodki kolonijne	16,1	13,3	0,0	0,0	0,0	75,0	0,0	75,0	0,0	50,0	0,0	11,8	20,0	0,0	14,3	33,3	20,3
Ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe	42,6	36,5	47,6	30,8	20,0	51,9	33,9	50,0	30,0	38,5	47,1	57,4	47,5	62,5	84,2	37,5	33,3
Domy pracy twórczej	26,9	57,1	0,0	50,0	0,0	0,0	10,5	40,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	25,0	33,3
Zespoły ogóln. domków turystycznych	29,8	33,3	48,5	21,1	24,2	43,8	26,1	80,0	42,9	8,7	10,5	13,7	28,6	45,5	40,0	43,8	16,4
Campingi	48,0	61,5	28,6	66,7	50,0	57,1	53,3	0,0	50,0	0,0	25,0	48,1	42,9	60,0	26,7	57,9	60,0
Pola biwakowe	12,3	16,7	10,7	20,0	7,1	28,6	15,8	0,0	0,0	7,1	0,0	15,9	33,3	0,0	0,0	27,3	7,0
Ośrodki wypoczynku	8,9	15,8	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	7,7	0,0	20,0	0,0	0,0
świątecznego																	
Kwatery	3,5	5,8	4,5	3,0	11,1	8,3	3,1	5,0	0,0	0,0	1,7	2,2	9,1	0,0	0,0	2,6	4,3
agroturystyczne																	
Zakłady uzdrowiskowe	55,4	21,1	76,9	75,0	0,0	0,0	51,4	0,0	0,0	100,0	100,0	100,0	66,7	0,0	0,0	0,0	57,1
Inne obiekty	24,8	17,1	26,5	37,1	34,1	24,3	22,6	17,5	50,0	33,7	46,8	17,8	42,9	7,1	15,0	18,9	24,2

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 13. Stołówki w różnego rodzaju obiektach noclegowych według województw w 2001 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba stołówek																
	Polska	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	kódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
Ogółem	2680	337	109	91	65	64	464	57	26	83	54	384	176	31	134	151	454
Hotele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Motele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensjonaty	198	49	1	4	5	3	74	2	2	6	2	16	6	1	11	3	13
Domy wycieczkowe	55	9	2	2	2	2	20	0	1	4	1	4	3	2	1	2	0
Schroniska	30	4	0	0	0	0	11	0	1	2	0	1	10	0	1	0	0
Schroniska młodzieżowe	118	6	6	6	5	3	14	7	2	7	3	8	10	8	11	10	12
Ośrodki wczasowe	962	114	39	27	22	12	95	15	5	21	13	185	74	4	46	47	243
Ośrodki kolonijne	183	14	6	9	4	3	13	3	2	2	3	39	5	1	6	4	69
Ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe	335	42	13	15	13	17	41	12	8	14	10	41	28	5	15	33	28
Domy pracy twórczej	22	2	0	1	0	1	7	3	0	0	1	2	1	0	0	2	2
Zespoły ogóln. domków turystycznych	81	2	8	3	7	1	5	4	1	5	6	10	2	4	5	11	7
Campingi	31	1	1	2	0	1	2	2	3	0	2	7	0	0	3	5	2
Pola biwakowe	25	0	3	4	1	1	2	0	0	0	2	3	0	0	2	6	1
Ośrodki wypoczynku świątecznego	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	2	2	0
Kwatery	150	11	13	4	3	3	60	1	1	13	5	15	4	1	2	8	6
agroturystyczne																	
Zakłady uzdrowiskowe	127	25	12	4	0	0	32	0	0	3	1	3	2	0	0	0	45
Inne obiekty	355	58	5	10	3	17	88	8	0	6	5	50	27	5	29	18	26

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 14. Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w stolówki według województw w 2001 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Udział ³ procentowy obiektów noclegowych ze stołówkami																
	Polska	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
Ogółem	30,9	33,6	26,7	18,7	17,9	20,4	43,9	16,2	25,2	19,3	20,5	40,1	37,4	20,3	28,0	18,9	43,2
Hotele	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Motele	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pensjonaty	64,5	86,0	25,0	100,0	62,5	42,9	81,3	22,2	100,0	54,5	66,7	48,5	60,0	16,7	30,6	33,3	76,5
Domy wycieczkowe	37,7	52,9	18,2	66,7	33,3	22,2	66,7	0,0	50,0	22,2	11,1	40,0	60,0	40,0	9,1	50,0	0,0
Schroniska	37,5	17,4	0,0	0,0	0,0	0,0	39,3	0,0	100,0	25,0	0,0	100,0	62,5	0,0	100,0	0,0	0,0
Schroniska młodzieżowe	27,6	16,7	46,2	14,6	23,8	20,0	30,4	30,4	22,2	16,3	13,0	26,7	43,5	61,5	42,3	26,3	44,4
Ośrodki czasowe	51,0	63,0	32,5	30,3	35,5	66,7	56,5	45,5	45,5	70,0	59,1	57,3	74,0	28,6	60,5	25,1	53,8
Ośrodki kolonijne	83,9	93,3	85,7	90,0	100,0	75,0	86,7	75,0	100,0	100,0	60,0	76,5	100,0	25,0	85,7	44,4	93,2
Ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe	67,0	66,7	61,9	57,7	65,0	63,0	73,2	60,0	80,0	53,8	58,8	75,9	70,0	62,5	78,9	68,8	62,2
wypoczynkowe	42,3	28,6	0,0	25,0	0,0	100,0	36,8	60,0	0,0	0,0	100,0	50,0	50,0	0,0	0,0	50,0	66,7
Domy pracy twórczej	18,5	6,1	24,2	15,8	21,2	6,3	21,7	26,7	14,3	21,7	31,6	19,6	7,1	36,4	20,0	22,9	12,7
Zespoły ogóln. domków turystycznych	17,7	7,7	14,3	33,3	0,0	7,1	13,3	33,3	37,5	0,0	50,0	25,9	0,0	0,0	20,0	26,3	10,0
Campingi	8,3	0,0	10,7	26,7	7,1	14,3	10,5	0,0	0,0	0,0	11,8	6,8	0,0	0,0	9,1	18,2	2,3
Pola biwakowe	10,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,8	0,0	40,0	66,7	0,0
Ośrodki wypoczynku świątecznego																	
Kwatery	14,0	9,1	29,5	3,0	8,3	5,0	37,7	5,0	50,0	11,8	8,6	16,3	36,4	14,3	10,5	5,2	12,8
agroturystyczne																	
Zakłady uzdrowiskowe	97,7	100,0	92,3	100,0	0,0	0,0	91,4	0,0	0,0	100,0	100,0	100,0	66,7	0,0	0,0	0,0	91,8
Inne obiekty	19,8	23,6	10,2	11,2	3,3	23,0	36,8	7,8	0,0	7,0	8,1	32,9	20,3	17,9	20,7	14,2	17,0

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 16. Stopień wyposażenia różnego rodzaju obiektów noclegowych w punkty gastronomiczne według województw w 2001 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Udział procentowy obiektów noclegowych z punktami gastronomicznymi																
	Polska	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
Ogółem	12,5	7,9	17,6	13,8	23,1	14,0	8,0	9,1	14,6	12,4	11,8	12,2	13,2	10,5	10,9	24,3	8,0
Hotele	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Motele	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pensjonaty	10,1	5,3	0,0	0,0	25,0	57,1	9,9	11,1	0,0	9,1	33,3	6,1	20,0	0,0	5,6	11,1	17,6
Domy wycieczkowe	17,8	11,8	36,4	33,3	0,0	33,3	10,0	20,0	0,0	27,8	11,1	30,0	0,0	20,0	18,2	0,0	0,0
Schroniska	57,5	78,3	0,0	0,0	0,0	0,0	46,4	0,0	0,0	62,5	0,0	0,0	62,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Schroniska młodzieżowe	9,1	5,6	7,7	7,3	4,8	13,3	13,0	4,3	0,0	25,6	0,0	13,3	8,7	23,1	3,8	5,3	0,0
Ośrodki wczasowe	13,5	3,9	26,7	14,6	24,2	5,6	0,6	0,0	18,2	16,7	13,6	12,7	5,0	0,0	18,4	42,8	8,0
Ośrodki kolonijne	5,5	0,0	14,3	10,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	7,8	20,0	50,0	0,0	11,1	0,0
Ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe	9,6	1,6	14,3	7,7	15,0	7,4	8,9	15,0	20,0	19,2	5,9	9,3	7,5	0,0	5,3	20,8	4,4
Domy pracy twórczej	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	50,0	0,0	100,0	0,0	33,3
Zespoły ogóln. domków turystycznych	38,5	60,6	39,4	31,6	42,4	18,8	4,3	46,7	57,1	26,1	52,6	27,5	25,0	9,1	44,0	89,6	16,4
Campingi	66,3	23,1	57,1	183,3	100,0	50,0	13,3	50,0	50,0	0,0	0,0	44,4	57,1	120,0	46,7	94,7	55,0
Pola biwakowe	32,7	8,3	35,7	66,7	35,7	42,9	73,7	0,0	100,0	14,3	23,5	22,7	22,2	11,8	18,2	72,7	14,0
Ośrodki wypoczynku świątecznego	16,5	10,5	50,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	46,2	0,0	20,0	0,0	11,1
Kwatery	5,5	7,4	2,3	1,5	13,9	20,0	1,9	15,0	0,0	6,4	5,2	6,5	0,0	0,0	5,3	3,9	2,1
agroturystyczne																	
Zakłady uzdrowiskowe	5,4	0,0	0,0	75,0	0,0	0,0	2,9	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	2,0
Inne obiekty	8,9	4,5	4,1	16,9	16,5	6,8	9,6	12,6	5,6	5,8	9,7	10,5	13,5	3,6	5,0	7,1	8,5

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 17. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych w różnego rodzaju obiektach noclegowych w 2001 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Restauracje				Bary				Stołówki				Punkty gastronomiczne			
	liczba za- ogółem	liczba za- ogółem	udział % właśnych	liczba za- ogółem	liczba za- ogółem	liczba za- ogółem	udział % właśnych	liczba za- ogółem	liczba za- ogółem	liczba za- ogółem	liczba za- ogółem	liczba za- ogółem	liczba za- ogółem	liczba za- ogółem	udział % właśnych	
Ogółem	1859	1464	78,8	2693	1975	73,3	2680	2362	88,1	1087	480	44,2				
Hotele	898	746	83,1	702	572	81,5	0	0	0,0	0	0	0,0				
Motele	103	99	96,1	63	59	93,7	0	0	0,0	0	0	0,0				
Pensjonaty	80	73	91,3	154	139	90,3	198	192	97,0	31	23	74,2				
Domy wycieczkowe	40	29	72,5	64	37	57,8	55	49	89,1	26	13	50,0				
Schroniska	7	7	100,0	16	15	93,8	30	28	93,3	46	43	93,5				
Schroniska młodzieżowe	19	1	5,3	50	16	32,0	118	81	68,6	39	5	12,8				
Ośrodki wczasowe	96	40	41,7	569	396	69,6	962	830	86,3	255	83	32,5				
Ośrodki kolonijne	2	1	50,0	35	28	80,0	183	170	92,9	12	6	50,0				
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	64	50	78,1	213	170	79,8	335	313	93,4	48	35	72,9				
Domy pracy twórczej	7	5	71,4	14	8	57,1	22	18	81,8	8	1	12,5				
Zespoły ogóln. domków turystycznych	44	22	50,0	131	56	42,7	81	59	72,8	169	55	32,5				
Campingi	36	20	55,6	84	45	53,6	31	20	64,5	116	42	36,2				
Pola biwakowe	13	6	46,2	37	25	67,6	25	19	76,0	98	31	31,6				
Ośrodki wypoczynku świątecznego	1	0	0,0	7	4	57,1	8	3	37,5	13	5	38,5				
Kwatery agroturystyczne	0	0	0,0	38	22	57,9	150	143	95,3	59	36	61,0				
Zakłady uzdrowiskowe	3	3	100,0	72	43	59,7	127	114	89,8	7	7	100,0				
Inne obiekty	446	362	81,2	444	340	76,6	355	323	91,0	160	95	59,4				

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 18. Struktura podmiotowa zakładów gastronomicznych w obiektach noclegowych według województw w 2001 roku

Województwo	Restauracje			Bary			Stołówki			Punkty gastronomiczne		
	liczba za- kładów ogółem	liczba za- kładów własnych	udział % własnych	liczba za- kładów ogółem	liczba za- kładów własnych	udział % własnych	liczba za- kładów ogółem	liczba za- kładów własnych	udział % własnych	liczba za- kładów ogółem	liczba za- kładów własnych	udział % własnych
Polska ogółem	1859	1464	78,8	2693	1975	73,3	2680	2362	88,1	1087	480	44,2
Dolnośląskie	219	188	85,8	285	220	77,2	337	323	95,8	79	57	72,2
Kujawsko-pomorskie	92	68	73,9	154	97	63,0	109	83	76,1	72	20	27,8
Lubelskie	72	51	70,8	120	77	64,2	91	75	82,4	67	28	41,8
Lubuskie	82	65	79,3	110	71	64,5	65	57	87,7	84	31	36,9
Łódzkie	81	64	79,0	115	82	71,3	64	60	93,8	44	12	27,3
Małopolskie	183	137	74,9	294	231	78,6	464	419	90,3	85	45	52,9
Mazowieckie	141	116	82,3	142	101	71,1	57	53	93,0	32	16	50,0
Opolskie	39	30	76,9	50	34	68,0	26	23	88,5	15	8	53,3
Podkarpackie	90	72	80,0	124	92	74,2	83	77	92,8	53	26	49,1
Podlaskie	48	39	81,3	74	60	81,1	54	45	83,3	31	20	64,5
Pomorskie	155	136	87,7	275	228	82,9	384	340	88,5	117	66	56,4
Śląskie	140	112	80,0	201	163	81,1	176	161	91,5	62	40	64,5
Świętokrzyskie	41	35	85,4	48	38	79,2	31	24	77,4	16	4	25,0
Warmińsko-mazurskie	118	102	86,4	161	115	71,4	134	121	90,3	52	24	46,2
Wielkopolskie	241	168	69,7	233	129	55,4	151	104	68,9	194	40	20,6
Zachodniopomorskie	117	81	69,2	307	237	77,2	454	397	87,4	84	43	51,2

Oprac. K. Klementowski na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

94 12

ISBN 83-88376-06-3